

Maden-İş'in Muhterem Delegatesi,

Türkiye Maden-İş Sendikasının 13 yaşını bitirmiş, 14 ncü senesi devriyesi içerisinde idrak etmekte olduğumuz bu XII nci büyük Kongresinde, Sendikamızın Beynelminel sahaya çıkmasını sağlayacak teklifi huzuruza getirmekle en büyük tarihi vazifemizi yaptığımızı inanıyor ve bu bakımdan en büyük şeref ve huzur içerisinde bulunuyoruz. Sendikamız 13 senelik bir mazi içerisinde iç buhranlarını oldukça en iyi şekilde çoktan atlatmış, teşkilatlanma mevzuunda ana prensiplerin bünyeye yerleştirilmesinde muvaffak olmuştur. Bundan sonra Maden-İş'in Beynelmâlel sahaya çıkmak artık hakkıdır. Bu hakkını, biraz sonra sizlerin en şerefli ve tarihi kullanacağınız Reylerle Beynelmâlel Maden İşçileri Federasyonuna (International Metalworker's Federation) aza olma kararı ile kullanmış olacaktır.

A- BEYNELMİLEL SAHAYA ÇIKMANIN LÖZUM VE EHEMİYETİ :

a) TÜRK SENDİKALARININ DOĞUŞU :

1952 Senesinde Amerikalı Mr. Miller, Türk Sendikaları hakkında "Bebek" demişti. Mr. Miller doğru söylemişti. O zaman Türk Sendikaları henüz 4-5 senelik çok kısa bir maziye sahipti.

İlgili Beynelmâlel sözleşmeye imza koyan Türk Hükümeti, Türkiyede işçilerin Sendikalaşmalarını kabul etmiş bulunmakta idi. Ve bu anlaşmaya dayanarak 1947 tarihinde tatbikata konan bir Sendikalar Kanunu çıkarılmıştı. Fakat, o tarihte işçiler Sendika anlamından habersizdiler. Türk Sosyal tarihi yeni bir çığıra girmekteydi. Zamanın Hükümeti ve bilhassa iktidar partisi, işçilerin bu çekingenliği karşısında bazı Sendikaların kurulmasını teşvik etme ihtiyacını bile duymuştu. Çünkü Sendikasız, bir Sendikalar Kanunu nasız kalacaktı. İşte Türkiyede Sendikalar böyle doğdu. Garpta olduğu gibi, Türk işçileri, henüz sermayenin emek istismarından doğan bir ihtiyaçla Sendikalaşma anlayışına sahip değildiler. İlk kurulan Sendika idarecileri, sendika olarak yapılacak iş ve hareketleride bilmemekte idiler. Bu sebeple de Sendikacılık fuzuli bir iş anlamında kalıyor, sendikalar şekilden ileriye gidemiyordu. Böylece ilk seneler Mr. Miller'in dediği gibi henüz bebek çağında idiler.

Seneler geçtikçe Memlekette sanayileşme gelişmeye, sermaye terakümü hızlanmaya başladı. Bunun karşısında haklarının Kanun dışında zaman, zamanistismarı ile karşılaşmakta olan Türk işçileri, yavaş yavaş Sendikaların manasını anlamaya başlamıştı. Bilhassa son senelerde bu anlayış gittikçe yayıldı ve hızlandı. Böylece Türk Sendikaları bu günkü duruma geldiler.

b) TÜRK SENDİKALARININ İÇİNDE BULUNDUĞU ACI DURUM :

Fakat, bu güne kadar sendikalar, maalesef arzuhalci dairesi veya yardım sandığı durumundan daha ileriye gidememiş, hakiki hüviyetleri ile çalışma imkanı bulamamışlardır. Bunun belli başlı iki sebebi mevcuttur:

1- Sendikalara ana haklardan olan Sendika Hürriyeti ve Grev hakkı verilmemiştir. Böylece on senelik bir idamei hayat süren düşük iktidar, Sendikaları ve bilhassa bunlara bağlı işçileri daima birer BENDE durumunda bulundurmak için küçük yemlerle boyalama politikasını daima uygun bulmuş, Sendikalara katiyyen esas yerini vermek istememiştir.

2- İkinci önemli husus ise, Sendika idarecileri, yetiştirmeden mahrum oldukları için çok zaman bocalama halinde kalmışlar, ilk iş başına geldikleri zaman (sudan çıkan balık) durumunda ilk acemiliğin sıkıntısı içerisinde ezilmişlerdir.

c) TÜRK SENDİKALARININ EN MÜHİM İHTİYACI :

Bu gün parlak bir istikbale doğru giderken huzur içerisindeyiz. Çünkü Sendika Hürriyeti ve Grev hakkı gibi Ana davalar Anayasaya teminatı altına alınmakta, Karunlaşmaktadır. Bu ana hakların tatbikata başlaması karşısında, Sendika idarecilerinin bilhassa yetiştirilmeye ihtiyacı olduğunu gizlemek safdillik olur. Grev Hakkının, ilk defa kullanılması ve Kollektif

...lerle esas Sendika hareketlerine girişilmesinde, senelerdir tecrübe sahibi Garpten feyiz almak ve garbın ışığı altında esas Sendikacılığı öğrenmek tek yoldur. Esasen başka türlüde düşünülemez. 1954 tarihinde Amerikalı hocaların iştirakiyle başlayan yetiştirme Seminerlerinin Türk Sendikacılarına kazandırdığı hususları açıkça müşahede etmiş durumdayız.

d) BEYNELMİLEL TEŞKİLATLARLA İŞBİRLİĞİNİN LOZUM VE EHEMMİYETİ:

Muhterem Delegates,

Buraya kadar Türk Sendikalarının kısa bir tarihçesini yaptık. Grevli ve Kollektif Akitli yeni bir devreye girmek üzere bulunan Türk Sendikaları, yeni devrede az hatalarla muvaffak olabilmek, Memleketin Sosyal ve Sanayi sahasında gerekli yerini alabilmek için, Beynelmilel sahaya çıkmaya, yani Beynelmilel teşkilâtlara aza olmaya ve onlarla her hususta işbirliği yaparak yardımlaşmaya mecburdur ve şarttır. Aksi halde ana prensipleri tecrübelerle elde etmek için, garp Sendikalarında olduğu gibi uzun senelere ihtiyaç vardır.

e) BEYNELMİLEL TEŞKİLATLARLA İŞBİRLİĞİ VE YARDIMLAŞMA:

Senelerden beri düşük iktidarın müsaadesinin olmaması sebebiyle Beynelmilel sahaya çıkamayan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, 27 Mayıs inkilâbından sonra ICFTU ya aza olmuş bulunmaktadır. Bundan başka bazı işkolu teşkilâtları da kendi Federasyonları ile azalık için temasa başlamış bulunmaktadır.

Bu kısa temasların neticesinden de anlaşıldığına göre, Beynelmilel teşkilâtların Türkiye için ilk düşündükleri işbirliği ve yardımlaşma, Türkiye'de Sendika İdarecisi ve Sendika Temsilcisi yetiştirmek için seminerler açılmasıdır. Bu teşebbüsün mali rizki onlar tarafından karşılanacaktır. Yetiştirme Seminerine giren Sendikacı işçilerin, 5-6 ay Avrupa ve Amerikada Staj mahiyetinde seyahatlara tabi tutulmasında, bu yetiştirme programı içerisinde bulunmaktadır.

Bundan başka bazı hususlarda da mali yardımlaşmalarda yapılabilmektedir. Bu mali yardımlaşmanın daha ziyade teşkilatlanma ve Grev hallerinde olacağını zannetmekteyiz.

B- MİLLETLERARASI MADEN İŞÇİLERİ FEDERASYONU (IMF) İLE TEMASLAR:

Büyük Kongrenin Muhterem Azaları :

Buraya kadar, Türk Sendikalarının Beynelmilel alana çıkmasının ehemmiyeti ve yardımlaşma şekilleri üzerinde durmuş bulunuyoruz. Bundan sonra ise aza olmak istediğimiz Beynelmilel Maden İşçileri Federasyonu, yani kısa ismi ile IMF ile olan temaslarımızdan bahsetmek istiyoruz.

a) İLK TEMAS:

IMF ile ilk temas, burada şükranla isminden bahsetmek mecburiyetinde olduğumuz ve halen Sendikamızın Tercümanlığını deruhte etmekte olan Sina Pamukçu vasıtasıyla olmuştur. Sina Pamukçu Amerikada bulunduğu sırada, IMF'nin Genel Sekreteri Mr. Adolp Gradel ile konuşarak Sendikamızdan bahsetmiş, Mr. Adolp Gradel Maden-İş'i sempati ile karşıladığından ilk yazışmalarla temas 19.11.1959 tarihinde başlamıştır. Filahare IMF ile yazışma temaslari Genel Sekreter Vekili Mr. Charles Levinson ile devam etmiştir. Temasların gelişmesinden çok emeği olan ve Türkiye Maden-İş Sendikasına üstün alaka göstermiş bulunan Mr. Levinson'a Türk Sendikalar tarihi en değerli yeri vermeyi unutmuyacaktır. Diğer bazı Sendikalar kendi Federasyonlarının idarecilerinin pasifliği ve ilgisizliği sebebiyle temaslarını geliştirememektedirler. Fakat, Mr. Levinson'un üstün gayret ve ilgisi, temaslarımızı çok kısa zamanda geliştirmiş ve bu günkü Kongreye getirmiştir. Diğer Sendikalar bu duruma sitayişle bakmakta ve kendi Federasyonlarından dert yanmaktadırlar. Türk Maden İşçileri adına Mr. Levinson'a, üstün gayretlerinden ötürü teşekkür etmek bizler için bir borçtur.

b) GENEL BAŞKAN KEMAL TÜRKLER'İN CENEVRE'YE SEYAHATI:

Düşük iktidar zamanında Türkiyede buluşmak IMF'ce mahzurlu olacak idi. Genel Başkan Kemal Türkler, Mr. Levinson ile buluşmak üzere Atinaya ve sonra Romaya davet edilmişti. Fakat, düşük iktidar idaresinin çıkardığı güçlükler neticesinde bu buluşma mümkün olmadı. Bunun üzerine Mr. Levinson ile Kemal Türkler, Federasyonun merkezinde Cenevre'de 27-4-1960 tarihinde buluştular. Beş gün süren Kemal Türkler'in bu misafirligi sırasında IMF ile Maden-İş'in işbirliği üzerinde tam bir anlaşma akdedilmiş oldu.

c) TÜRKİYEYE GELEN MİSAFİRLERİMİZ:

Temasların gelişmekte olduğu sırada Memleketimizi iki misafir ziyaret etti. Bunlardan IMF Üyesi olan Avusturalya Demir İşçileri Sendikası Başkanı Mr. Ahern yapmakta olduğu Dünya turunda Türkiye'ye de uğramış, kendisi Sendikamızca misafir olarak kabul edilmiştir.

İkinci misafirimiz ise eşi ile birlikte Türkiye'ye gelen Mr. Victor Reuther idi. IMF azası olan Amerika Otomobil, Uçak ve Ziraî Aletler Sendikası Başkanı Mr. Walter Reuther'in kardeşi ve Başkan Vekili Mr. Reuther, 4 günlük seyahati sırasında Sendikamızın şeref misafiri oldu. Kendilerine, İstanbul ve bazı işyerleri gezdirildi. Müteaddit günlerde Sendikamız binasında yapılan toplantılarda Sendikamız ve diğer Sendika İdarecileri ile tanıştılar ve hasbihallerde bulundular. Ayrıca Basın toplantısı tertip edildi. Mr. Reuther, Memleketimizden ayrıldıktan sonra Amsterdamda, IMF Genel Sekreteri Mr. Adolp Gradel ile buluşarak Sendikamız hakkındaki müsbet Raporunu IMF'ye vermiştir.

Mr. Reuther ile de yazılı temaslarımız devam etmektedir. İstanbulda buldukları sırada Sendikalarımız arasında işbirliği üzerinde de anlaşmaya varılmıştı. Kendileri bilâhare Amerikada Sendikamız lehinde faaliyetlerde bulunmuş ve bulunmaktadırlar. Mr. Reuther'ede teşkilâtımız adına teşekkürü borç biliriz.

C- İŞBİRLİĞİ VE YARDIMLAŞMADAN GAYE :

Muhterem Delegates,

IMF'ye aza olmak suretiyle işbirliği ve yardımlaşma neticesinde, elbette ilk sıralarda IMF'nin Sendikamıza Maddî ve manevî yardımları olacaktır.

Mesela şimdiden, önümüzdeki günlerde başlayacak olan yetiştirme Seminerleri için IMF İdare Kurulu bir bütçe hazırlamış bulunmaktadır. Diğer taraftan, Sendikamıza bir Jeep hediye etmek üzere gerekli parayı göndermek için karar almıştır.

Fakat, işbirliğinden esas gaye, sadece Sendikamız lehine buna benzer menfaatler olmaya gerektir. Esas gaye, nasılkî Türkiye'de işkolumuzdaki bütün işçileri çatımız altında toplamak ise, aynı şekilde IMF içinde 10 milyona yakın Dünya Maden İşçileri ile aynı çatı altında birleşmektir.

Bu gün yardım görmek durumunda olan Maden-İş, yarın yardıma muhtaç diğer Memleket işçilerincede aynı şekilde yardım yapma durumuna erişmiş olacaktır.

Bu husus esasen, Sendikamızın Ana prensibi olan (BİRLİKTE KUVVET DOĞAR) sözünün ifadesi ve neticesi olmaktadır.

D- N E T İ C E :

Muhterem Delegates,

Beynelmîlî sahaya çıkmanın ehemmiyetini mümkün olduğu kadar kısa ve açıkça belirtmek istedik. Yüksek karar sizlerindir.

Biraz sonra alacağınız büyük ve tarihi karardan doğacak neticelerin, IMF ve Maden-İş mensupları için daima hayırlı ve faydalı olmasını diler, büyük Kongremize başarılar temenni eder, bu hususta emeği geçenlere bir defa daha teşkilâtımız adına minnet ve şükranlarımızı sunarız.

GENEL İDARE KURULU